

Advies

Rolnummer: LPL. 137

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR LAGERE
PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN, ADVISERENDE NAAR
AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING EN ADVIES
INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

De ondernemingsraad van de dienst Gemeentewerken Rotterdam hierna te noemen: de ondernemingsraad, enerzijds

en

de bestuurder van de dienst Gemeentewerken Rotterdam, hierna te noemen: de bestuurder, anderzijds.

Verloop van de procedure

Bij brief van 27 september 2007 heeft de bestuurder de ondernemingsraad geïnformeerd over de stijging van de cateringprijzen voor 2008.

Naar aanleiding van de prijsstijging heeft de ondernemingsraad de bestuurder bij brief van 18 oktober 2007 een aantal vragen gesteld.

Bij brief van 22 november 2007 heeft de ondernemingsraad de bestuurder ervan op de hoogte gesteld dat de gemeentesecretaris van oordeel is dat de lokale ondernemingsraden die in het verleden medezeggenschap hadden ten aanzien van de cateringprijzen met het lokale diensthoofd kunnen overleggen.

Per e-mailbericht van 5 december 2007 heeft de bestuurder gemeld dat hij geen ruimte ziet om de ondernemingsraad te betrekken in het de besluitvorming ten aanzien van de cateringprijzen.

Bij brief van 6 december 2007 aan de gemeentesecretaris heeft de bestuurder de conclusie getrokken dat toch de gemeentesecretaris over de catering, inclusief de kantineprijzen het overleg zou moeten voeren met de COR.

Behandeling van het geschil

Bij brief van 7 januari 2008 heeft de ondernemingsraad de Bedrijfscommissie verzocht om bemiddeling en advies inzake het geschil dat is gerezen tussen hem en de bestuurder met betrekking tot de medezeggenschap bij de totstandkoming van de cateringprijzen. Ten behoeve van de behandeling van het verzoek heeft de Bedrijfscommissie het geschil doorgestuurd naar de Kamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen (hierna: de Kamer).

Door de Bedrijfscommissie op 14 januari 2008 hierom verzocht, heeft de heer drs. J. Sonneveld op 28 januari 2008 gereageerd op de door de ondernemingsraad ingediende stukken.

De Kamer heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op dinsdag 11 maart 2008 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – welke de Kamer uit haar midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure – hun standpunten toe te lichten.

Namens de ondernemingsraad zijn verschenen, de heer R. de Heer (voorzitter ondernemingsraad) en de heer M. Uittenbroek (plaatsvervangend voorzitter ondernemingsraad).

De bestuurder, de heer ir. R.A.W. Voskuilen (Algemeen Directeur), is ter zitting in persoon verschenen, tezamen met de heer mr. J.A.C. Filippo (Hoofd personeels- en organisatiezaken).

Desgevraagd hebben partijen aangegeven in te stemmen met een verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer het advies behoort uit te brengen.

Zowel de bestuurder als de ondernemingsraad heeft aangegeven het advies als bindend te beschouwen. De bestuurder heeft hierbij echter de kanttekening geplaatst dat hij een eventueel advies slechts kan uitvoeren voor zover dit binnen zijn bevoegdheden valt.

Omvang van het geschil

De ondernemingsraad is van oordeel dat hij op grond van het standpunt van de gemeentesecretaris medezeggenschap heeft ten aanzien van de vaststelling van de cateringprijzen.

Standpunt van de ondernemingsraad

De ondernemingsraad stelt zich op het standpunt dat hij instemmingsrecht heeft ten aanzien van de cateringprijzen aangezien de cor niet om advies is gevraagd en de cor duidelijk heeft aangegeven dat de medezeggenschapsbevoegdheid ligt bij de individuele diensten.

Standpunt van de ondernemingsraad

De bestuurder heeft in zijn reactie aangegeven dat hij van oordeel is dat het geschil tussen de directie Gemeentewerken en de ondernemingsraad zich toespitst op het beleidskader facilitaire dienstverlening in het algemeen en het beleidskader vastgesteld prijsbeleid restauratieve voorzieningen in het bijzonder. De bestuurder stelt vast dat het prijsbeleid is vastgesteld in het concernberaad en geldt voor alle locaties waar medewerkers van de gemeente werkzaam zijn. Aangezien het prijsbeleid op centraal niveau is vastgelegd bestaat voor hem geen ruimte om op lokaal niveau hiervan af te wijken. De servicedienst voert centraal het beheer uit over de bedrijfsrestaurants en het prijsbeleid zoals dit is vastgesteld in het concernberaad. De directie van Gemeentewerken kan om deze reden niet afwijken

van de vastgestelde uniforme prijzen. De bestuurder is van oordeel dat voor zover sprake is van medezeggenschap, dit zal zijn belegd op het niveau van de cor. De cor had zich vervolgens tot de gemeentesecretaris kunnen wenden en zich daarna door middel van een verzoek tot de Bedrijfscommissie kunnen richten. De bestuurder benadrukt dat hij de gemeentesecretaris heeft gewezen op de problematiek. Tevens heeft hij de gemeentesecretaris verzocht zijn verantwoordelijkheid te nemen. Tot op heden heeft hij geen reactie van de gemeentesecretaris ontvangen. De bestuurder is van oordeel dat het verzoek van de ondernemingsraad onjuist is geadresseerd.

Ter zitting verkregen inlichtingen

De Kleine Commissie heeft ter zitting vastgesteld dat partijen zich ervan bewust zijn dat de bestuurder niet die stap kan zetten die noodzakelijk is om het spel weer in beweging te zetten. Aangezien partijen hierover niet van mening verschillen is de Kleine Commissie van oordeel dat bemiddeling geen toegevoegde waarde heeft voor partijen.

Relevante bepalingen uit de WOR:

Art. 35.

1. Ten aanzien van de centrale ondernemingsraden en de groepsondernemingsraden zijn de artikelen 22a tot en met 32, met uitzondering van de artikelen 23c en 24, derde lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat door die raden uitsluitend aangelegenheden worden behandeld die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle of voor de meerderheid van de ondernemingen waarvoor zij zijn ingesteld en ongeacht of ten aanzien van die aangelegenheden bevoegdheden toekomen aan de afzonderlijke ondernemingsraden.

2. Indien bevoegdheden ten aanzien van aangelegenheden als bedoeld in het eerste lid toekomen aan afzonderlijke ondernemingsraden, gaan deze over naar de centrale ondernemingsraad, onderscheidenlijk de groepsondernemingsraad, met dien verstande dat een groepsondernemingsraad geen aangelegenheden behandelt die door de centrale ondernemingsraad worden behandeld.

Overwegingen van de Kamer bij haar advies

De Kamer ziet zich gesteld voor de vraag of en zo ja welke bevoegdheden de ondernemingsraad van Gemeentewerken Rotterdam thans nog heeft ten aanzien van de cateringprijzen. Indien blijkt dat de bevoegdheden niet langer zijn belegd bij de ondernemingsraad, dan dient de Kamer de vraag te beantwoorden waar deze bevoegdheden thans zijn belegd.

Overwegingen van de Kamer:

Het is de Kamer uit de beschikbare informatie gebleken dat op dit moment onduidelijkheid bestaat over de vraag ten aanzien van welke onderwerpen de ondernemingsraad van de dienst Gemeentewerken nog instemmingsrecht heeft en

bij welk orgaan de bovenwettelijke bevoegdheden ten aanzien van concernbrede onderwerpen liggen die voorheen bij de ondernemingsraden lagen.

Uit de brief van de servicedienst van de gemeente Rotterdam van 19 september 2007 en hetgeen tijdens de hoorzitting is verhandeld, is het de Kamer gebleken dat het beleid ten aanzien van de restauratieve voorzieningen concernbreed is, dat daarover op centraal niveau is besloten in het Concernberaad en volledig geldt voor alle diensten van de gemeente Rotterdam. Op grond van artikel 35, eerste lid van de WOR, is de Kamer van oordeel dat juist dit collectieve karakter van het beleid maakt dat de medezeggenschapsbevoegdheid ten aanzien van dit onderwerp niet langer rust bij de ondernemingsraden van de diensten maar bij de cor. De cor behartigt immers de medezeggenschapsbelangen op centraal (lees: concern) niveau.

De Kamer is dan ook van oordeel dat de gemeentesecretaris ten onrechte de ondernemingsraad erop heeft gewezen, of in ieder geval de suggestie heeft gewekt, dat met de bestuurder van de dienst Gemeentewerken meer dan alleen overleg kan worden gevoerd ten aanzien van de cateringprijzen. Dat de ondernemingsraad en de bestuurder van de dienst Gemeentewerken voordat de cor werd ingesteld inderdaad jaarlijks een instemmingprocedure hebben doorlopen ten aanzien van de cateringprijzen, doet naar het oordeel van de Kamer hieraan niet af.

Het is de Kamer uit het dossier en de toelichting tijdens de hoorzitting tevens gebleken dat op 1 december 1995 een besluit is genomen door het College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam, waarin de ondernemingsraad onder meer bevoegdheden zijn toegekend die uitstijgen boven de bevoegdheden die de ondernemingsraad heeft op grond van de WOR. Onderdeel van dit besluit is dat de ondernemingsraden van de diensten instemmingsrecht is toegekend ten aanzien van een regeling over het beheer van de restauratieve voorzieningen.

Het is de Kamer uit de literatuur (Rood/ Van der Heijden, Wet op de Ondernemingsraad, p. 467) gebleken dat voor zover extra bevoegdheden zijn toegekend aan de ondernemingsraden, deze bevoegdheden overgaan op de cor, mits deze bevoegdheden betrekking hebben op een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang. De Kamer stelt vast dat de centrale aanbesteding van de cateringvoorziening alle diensten van de gemeente Rotterdam raakt. De Kamer is dan ook van oordeel dat sprake is van een collectief belang waardoor de bovenwettelijke medezeggenschapsbevoegdheid ten aanzien van dit besluit is overgegaan van de ondernemingsraden van de diensten naar de cor.

Tijdens de hoorzitting is het de Kamer tevens gebleken dat de ondernemingsraad en de bestuurder van de dienst Gemeentewerken deze bovenwettelijke bevoegdheid in het verleden zo hebben uitgelegd dat het prijsniveau werd aangemerkt als een onderdeel van het beheer van de restauratieve voorzieningen. Op grond hiervan is de ondernemingsraad Gemeentewerken tot en met 2007 om instemming gevraagd ten aanzien van wijzigingen van het prijsniveau van de restauratieve voorzieningen.

Zoals de Kamer hiervoor reeds heeft overwogen is, door het concernbrede karakter van het beleid ten aanzien van restauratieve voorzieningen niet langer een onderwerp voor de ondernemingsraad, maar is de cor het aangewezen medezeggenschapsorgaan. Het is dientengevolge aan de cor en de gemeentesecretaris als WOR-bestuurder voor concernbrede onderwerpen om gezamenlijk vast te stellen of het prijsbeleid al dan niet wordt aangemerkt als een onderdeel van het beheer van de restauratieve voorzieningen.

Tot slot wijst de Kamer erop dat haar tijdens de hoorzitting is gebleken dat binnen de gemeente Rotterdam een shared service center is opgericht. Dit shared service center heeft tot doel ervoor zorg te dragen dat zo veel mogelijk projecten concernbreed worden georganiseerd en aanbesteed.

Dit betekent dat ten aanzien van een groeiend aantal onderwerpen besluiten niet langer op diensten niveau worden genomen, maar op concernniveau. Dientengevolge zijn de ondernemingsraden van de individuele diensten formeel niet langer betrokken bij instemmings- en adviesprocedures rond deze besluiten. Het is in deze de taak en verantwoordelijkheid van de cor om, waar mogelijk gevoed door informatie vanuit de diensten, ervoor zorg te dragen dat medezeggenschapsonderwerpen op concernniveau op de agenda van de overlegvergadering komen. Ook hier gaat het om een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dusdoende kan een goede werking van de medezeggenschap worden verzekerd. Een en ander ontnemt de ondernemingsraad niet zijn recht om de cor ongevraagd te voorzien van informatie ten aanzien van actuele ontwikkelingen.

Advies

1. De Kamer stelt vast dat de ondernemingsraad in ieder geval vanaf 2008 geen instemmingsrecht meer heeft ten aanzien van het prijsbeleid;
2. voorts adviseert de Kamer de ondernemingsraad en bestuurder bij de cor en de gemeentesecretaris aan te dringen om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over de medezeggenschap op concernniveau ter zake, met als uitgangspunt dat er door de centralisatie geen gat in de medezeggenschap mag ontstaan.

De Bedrijfscommissie Kamer voor de Lagere Publiekrechtelijke Lichamen adviseert de ondernemingsraad en de bestuurder van de dienst Gemeentewerken de cor en gemeentesecretaris te informeren over de rol van de cor bij concernbrede aangelegenheden zoals bijvoorbeeld het beheer van de restauratieve voorzieningen binnen de gemeente Rotterdam.

Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.137

Partijen kunnen overlegpartners op concernniveau hierbij nadrukkelijk meegeven dat dergelijke aangelegenheden juist door het organisatiebrede karakter niet langer thuis horen bij de medezeggenschap op het niveau van de individuele diensten, maar op het centrale niveau.

Den Haag, d.d. 9 april 2008

De Bedrijfscommissiekamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen,
namens deze,

G.J.J.J. Heetman
voorzitter

M.P. Hofkes
secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sector Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).